

B: Financial investment

Investment in the financial (intangible) assets like shares, bonds and debentures is called financial investment.

په نه لمس کیدونکی شتمنی کی سرمایه گزاری کول لکه قرض پازی اخیستل، سهمونه اخیستل.

2: Capital structure decisions

The mixture of debts and equity maintained by the firm

Company uses various sources of funds including $\frac{\text{Shares}}{\text{Equity}}$ $\frac{\text{Bonds, Bank loans}}{\text{Debts}}$

دقرضونو اودمالکانوسرمایې مجموعې ته وایی کوم چې دیوی ادارې لخوا ساتل شوی، کمپنی دپیسو لاسته راوړلو لپاره مختلفې منابع استعمالوي، په شمول د سهمونو، قرض پازو، دبانک څخه قرض اخلې او خپلې سرمایې هم استعمالوي ددی ټولو منابعو څخه چې ادارې کومی پیسې لاسته راوړي وی دی ته د قرضونو اومالکانوسرمایه ویل کیږي.

3: Working capital management

The effective management of cash, inventories, short term $\frac{\text{Borrowing}}{A/P}$ and $\frac{\text{Lending}}{A/R}$.

دجاري شتمنی بڼه مدیریت کول یعنی ټومره نغدی وساتو، ټومره موادو ذخیره وساتو، ټومره اندازې پوری خلکوته قرضې ورکړو، او ټومره فیصده مونږ دخلکو څخه قرضې واخلو، او همدارنگه کله چې دچا څخه قرض واخلو باید په خپل وخت سره یې ورته وسپارو.

4: Dividend decisions

Managers of the company can either retain cash with the company for further investment or distribute to the owners of the company.

کله چې یوه کمپنی گټه وکړي په مالکانو تقسیمېږي، خو منیجر تصمیم نیسي چې ټومره فیصده په مالکانو تقسیم کړي او ټومره بیرته په کاروبار کې سرمایه گزاری کړي د مثال په توگه یوه کمپنی 10000 روپۍ گټې پدی کې 60% مالکانو ته ورکوي او باقی 40% کاروبار کې سرمایه گزاری کوي.

5: Financial plan

It means budgeting

The estimation of future possible income and likely disbursements which any business anticipates to achieve its primary objectives.

دآینده لپاره پلان گزاری کول چې راتلونکی کال کې به زمونږ پ تخمینا عواید ټومره وی، مصارف به ټومره وی تر ټود پلان مطابق کار وکړو او خپل اهداف تر لاسه کړو.

6: Financial monitoring and control

Checking the financial activities of business, financial control enables the management to see that the disbursement is within the income and capacity and not beyond the financial plan.

کوم پلان چې مونږ د ائینده کال لپاره جوړ کړي دهغې څارنه کول تر ټود پلان مطابق عمل اجرا کړو، کچیری دپلان مطابق مخ ته لاړ نه شو نو نشو کولی چې خپل اهداف تر لاسه کړو.

Why study finance?

Without effectively management of finance, the goal of the firm cannot be achieved.

Many personal decisions require financial knowledge for example buying a house, planning for retirement, leasing a car.

ولی **Finance** مطالعه کوو؟: بغیر دمؤثر او گتور مدیریت ڈخه د اداری اهداف نشوتر لاسه کولی. په ڈیرو شخصی پریکړو کی هم د **Finance** علم ته اړتیا ده دمثال په توگه کور اخیستل، دخپل تفاوت په اړه فکر کول او همدارنگه یوموټر په اجاره اخیستل.

Three types of business organization

1: Sole proprietorship

A business form for which there is one owner. This single owner has unlimited liability for all debts of the firm.

یوکسه کاروبار: یوډول کاروبار دی کوم کی چی مالک یوکس وی دتوان کولو په صورت کی په نوموړی مالک دکاروبار توان او قرض نامحدوده وی.

Advantages گټی

- Easy to start په اسانه شروع کیدلی شی
- No need to consult دچامشورۍ ته په کی ضرورت نشته
- Taxed at the personal tax rate ټیکس پکی یوزل اخیستل کیږی لکه دیوکس په شکل

Disadvantages تاوانونه

- Unlimited liability تاوان پکی نامحدوده وی
- Ceases on the death of proprietor دمالک دمړینی په صورت کی کاروبار له منځه ټی

2:Partnership

A business form in which two or more individuals act as owner.

شراکت کاروبار: هغه کاروبار دی کوم کی چی د دوو څخه زیات ترشلو کسانو پوری موجود وی هر یوکس یی دکاروبار مالکیت لری.

Types of partnership

1: General partnership

All partners have unlimited liability and are liable for all obligation of the partnership.

د شراکت کاروبار ټول شریکان دتوان په صورت کی به د نامحدوده تاوان مسؤلیت په غاړه لری، کچیرته تاوان ددوی په شریک کاروبار کی پوره نشی دتوان دپوره کولو لپاره مجبور دی چی خپله شخصی شتمنی هم خرڅه کړی.

2: Limited partnership

Limited partners have limited liability to their capital contribution (investors only) at least one general partner is required and all general partners have unlimited liability.

دشراکت پدی ډول کاروبار کی شریکان دمحدوده تاوان مسؤلیت په غاړه لری مگر بغیر دیو جنرل شریک څخه چه هغه نامحدوده یعنی **Unlimited liability** لری. دغه جنرل شریک بانک کیدای شی یا هم کوم بل کس چی زیاتی پیسی یی په کاروبار کی سرمایه گزاری کړی وی همدارنگه گټه هم زیاته اخلی او خطر هم.

3: Corporation

A business form legally separate from its owners. An artificial entity that can own assets and incur liabilities.

عبارت دیومصنوعی شخص څخه دی چی ډانگړی نوم لری او خپل ډانته جدا شتمنی، بانکی حساب او **Liabilities** لری. دداسی کاروبارونو ثبتول ددولت سره ضروری دی، دسرمایی لاسته راوړلو لپاره په بازار کی سهمونه خرڅوی.

Advantages

- 1: limited liability دتاوان کولو په صورت کی تاوان په کی محدود دی
- 2: Unlimited life ددی کاروبار ژوند نامحدوده دی دمالک دمریڼی په صورت کی له منځه نه ځی
- 3: Easy transfer of ownership مالکیت یی په اسانی سره بل کس ته انتقالیدلی شی
- 4: easier to raise large capital په اسانی سره شتمنی ډیرولی شی

Disadvantages

Greater regulation :1

دشرکت سهامی په کاروبار کی ددولت مداخلت ډیرزیات وی لکه د مزدورانو ددیاری پالیسی، کارکوونکی نشی کولی چی ددولت له اجازی پرته کوم تصمیم ونیسی او همدارنگه بغیر ددولت له اجازی څوک نشی کولی چی دا کاروبار له منځه یوسی.

Double taxation :2

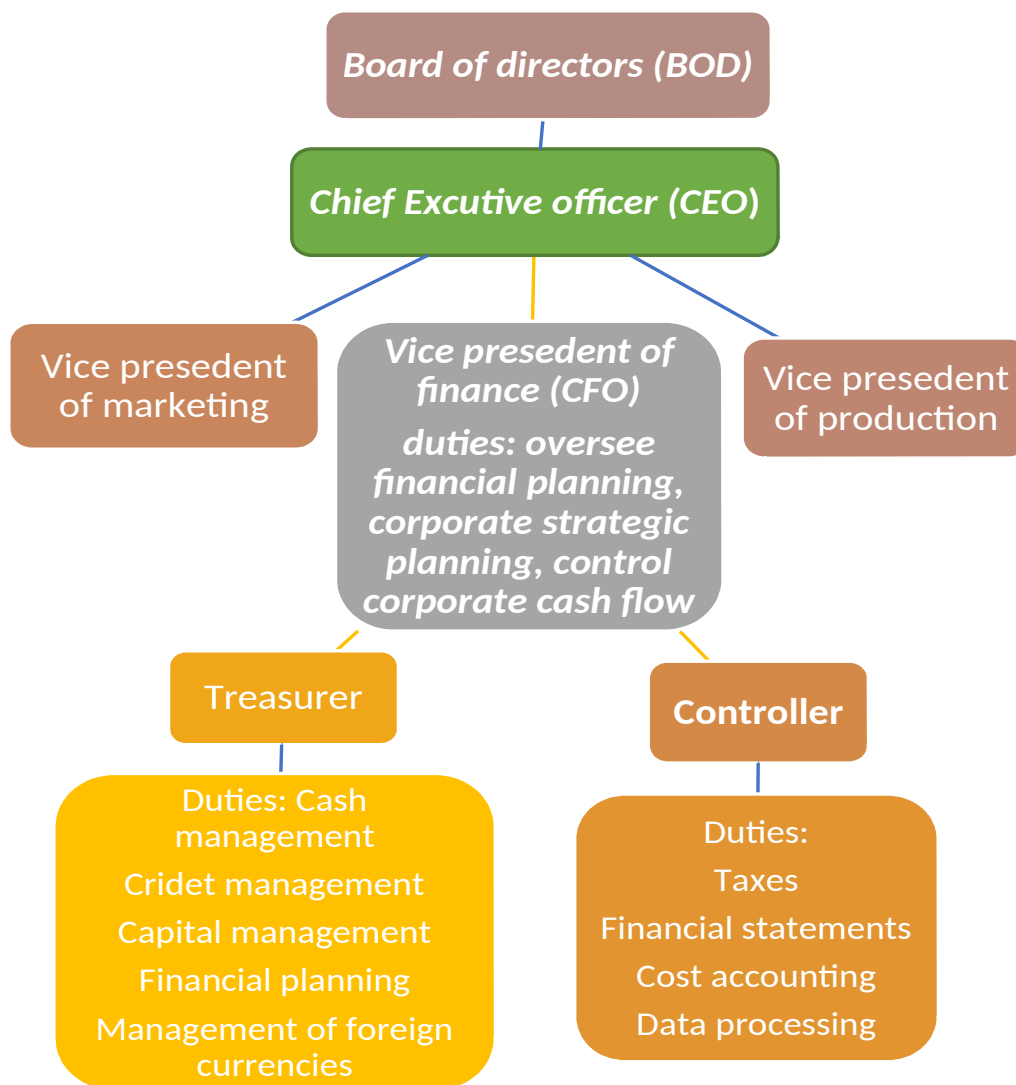
په سهامی شرکت کی مالیه، ټیکس دوه ځله ورکول کیږی، یو ځل دکاروبار په ټوله گټه ټیکس اخلی او بل ځل کله چی گټه دمالکانو ترمنځ تقسیم شوه بیایی له هغوی اخلی.

4: Hybrid organization

دوو کاروبارونو ترکیب، جو لږښت ته **Hybrid** ويل کيڙي. يا هغه کاروباري اداري چي ڏه خصوصيات پکي د **Partnership** او ڏه خصوصيات پکي د **Corporation** وي. د شراکت کاروبار يو خصوصيت پکي دادی چي ٽيڪس پکي يو ڏل ورکول کيڙي لکه دپوشخص او د شرکت سهامي يعني **Corporation** خصوصيت پکي دغه دی چي تاوان پکي محدود دی يعني **Limited liability** دغه های برید کمپنی کی شخصی وی نو دمالکانوتعداد به بی د دوو ڏخه ترپنځوس پوری وی اوکه **Public Limited liability** وی نوبیا دمالکانوتعداد پکي نامحدوده وی.دی کمپنی ته **LLC** هم وایی یعنی **Limited liability company**

Wasiqullah presents it to batch15A evening students

Organizational structure

The goal of the financial manager

The goal of the financial manager must be consistent with the mission of the corporation

دمالی مدیر هدف باید د اداری هدف لاسته راوړل وی.

What's the generally accepted mission of a corporation

To maximize firm value shareholder's wealth (as measured by share prices)

د اداری ارزښت زیاتول، د سهم لرونکو شتمنی زیاتول یعنی د سهمونو قیمت لوړول.

Example

Corporate mission: Coca-Cola

To achieve sustainable growth, we have established a vision with clear goals: maximizing return to shareholders while being mindful of our overall responsibilities (part of Coca-Cola's mission)

Agency problems

Agency consideration in finance: in a corporation, the managers are the agents and the stockholders are the principles.

Agency problems arise when there is conflict of interest between the stockholders and managers. Such problems are likely to arise more when the managers have little or no ownership in the firm.

Examples: not pursuing risky project for fear of losing jobs, stealing, expensive perks. All else equal agency problems will reduce the firm value.

په کمپنی کی منیجران **Agents** دی او سهم لرونکی **Principles** دی، ایجنسی مشکلات هغه وخت پیدا کیږي کله چی **Agents** او **Principles** شخړه وکړي، شخړه کله رامنځته کیږي ۱: **Goal** کله چی د **Agents** او **Principles** په هدف کی فرق راشی اومدیر دخپله شخصی هدف لپاره کار کوی ځکه دمدير هدف دکمپنی گټه زیاتول وی. غلا وکړي، دشخصی مصرف لپاره پیسی مصرفول، دوظیفی دلاسه ورکولو په خاطر په یوه پروژه کی سرمایه گزاری نه کول اوداسی نور.

۲: **level of risk** مالکان نه غواړی چی په داسی کاروبارونوکی سرمایه گزاری وکړی چی خطر پکی زیات وی خوچی کله **Agents** پداسی کاروبارکی سرمایه گزاری وکړی ددواړو ترمنځ شخړه رامنځته کیږي

How to reduce agency problems

Monitoring :1

Examples: Reports, Meetings, Auditors, BOD, Financial markets, Bankers, Credit agencies

د ایجنسی مشکلاتو دکمولولپاره د راپورونو، دناستو، دبانکی حسابونو، دمالی مارکیټونو، دقرضونو څارنه کول یعنی ددی لپاره چی مشکلات رامنځته نشی دهر څه څارنه کول، ایډیټرز هغه کسانوته وایی چی دمحاسبی کتابونه گوری چی څه غلطی پکی نه وی شوی، دغونډی څارنه ددی لپاره کول چی څه تصمیمونه پکی نیول کیږي، مطلب دا چی ددی شیانوپه څارلوسره نه ټوک غلاکولی شی اونه ټوک کوم غلط تصمیم نیولی شی.

Compensation plans :2

Examples: Performance based bonus, Salary, Stock options, Benefits

د ایجنسی مشکلاتو د راکمولولپاره بله لار دمفاد ورکولوده یعنی دکارکردگی په اساس جایزه ورکول، معاش زیاتول، سهمونه ورکول اونوری گټی ورکول.

Others :3

Examples: threat of being fired, threat of takeovers, stock market, regulations such as SOX

نورۍ طریقۍ: **Threat of being fired** ۱: سهم لرونکی باید ایجنټانو یعنی منیجرانوته دوظیفی سیکورټی (ساتنه، محافظت) ورکړی ترڅو دهغوی دزړه څخه دوظیفی دلیری کیدو لپاره، ویره ختمه شی یعنی منیجر پدی لاریږی کچیرته زه کوم غلط تصمیم ونیسم ما به دوظیفی څخه لیری کړی.

۲: **Threat of takeovers** بل دا چی دهغوی دزړه څخه دا ویره هم ختمول چی یو ټوک به **52%** سهمونه، شینرز-واخلی اوکمپنی به هغی ته انتقال شی.

۳: **Stock market regulation (SOX)** دا یوه کمیټی ده چی دکمپنیولپاره قانون اوقاعده ټکی، ددی په اساس هره کمپنی دی کمیټی ته خپل صحیح مالی راپورونه ورکوی، ددی کمیټی یوقانون دادی که

چیری ٿوڪ کومه غلطي وکړی دهغي لپاره جریمه اولس کاله بند دی، ددی قاعدی اوقانون ټخه باید ټول منیجران خبرکړل شی تر ټو کومه غلطي ونه کړی.

Ethics in finance

Ethics refers to well-funded standards of right and wrong that prescribe what humans ought to do, usually in terms of rights, obligations, benefits or specific virtues. For example refers to those standards that impose the reasonable obligations to refrain from rape, stealing, murder, assault, slander and fraud.

What is ethics?

A: Ethic has to do with what my feelings tell me is right or wrong.

مالی اخلاقیات: مالی اخلاقیات هغه ته وایی یعنی کوم کارچی زه کوم ماته زما وجدان، احساس ټه وایی چی سم دی که غلط، مطلب داچی دخپل احساس پواسطه بڼه اوبدمعلومول.

B: Ethic has to do with my religious beliefs.

داسی یوکارکول چی ددین، مذهب له نظره سم وی یعنی په شریعت برابر وی.

C: Being ethical is doing what the law requires.

یعنی داسی یوکارکول چی د اساسی قانون سره سم وی مالی اخلاقیات بلل کیږی.

D: Ethic consist of the standards of behavior our society accept.

مالی اخلاقیات دټولنی له نظره، د رسم رواج، کلتور سره برابرکارکول داسی یوکارکول چی ټولنی ته دقبولیت وړ وی او دټولنی په خلاف نه وی. مالی اخلاقیات په لاندی دوه ډوله ویشل شوی دی دا پورتنی یی ټول تعریفونه وو.

Objectivity :1

مالی مدیر باید په خپل تصمیم نیونه کی خپلواک وی. مالی مدیر به دخپل شخصی هدف لپاره کارنه کوی باید د اداری دهدف دتر لاسه کولولپاره کار وکړی. باید مالی مدیر دغیری مربوطه خلکو دتاثیر لاندی رانشی یعنی ونه ډارشی.

Confidentiality :2

مالی مدیر باید ټول معلومات او رازونه له ځان سره پټ وساتی، دغه معلومات به نه په داخل کی چاته بڼیایی اونه دباندی، دضرورت په صورت کی به معلومات **CEO/BOD** اومحکمی ته ورکوی.

The four basic principles of finance

Principle 1: Money has time value

A dollar received today is more valuable than a dollar received in the future.

We can invest the dollar received today to earn interest thus in the future, you'll have more than one dollar as you receive the interest on your investment plus your initial invested dollar.

مالی مدیر باید پدی ځان پوه کړی چی کومی پیسی له ده سره موجودی دی ددی په ارز بڼیت کی کموالی راټی باید چی سرمایه گزاری پری وکړی.

Principle 2: There is risk return Trade-off

Higher the risk, higher will be the expected return

مالي مدير چي ڪله به داسي يوڏاي ڪي سرمايه گزاري ڪوي چي خطرات پڪي زيات وي بايد زياته گهڻه هم وڪڙي، يعني چي خطر په غاڙه اخلي بايد زياته گهڻه هم تر لاسه ڪڍي.

Principle 3: Cash flows are the source of value

Profit versus Cash, For example, if all sales are on credit the firm may report profits even though no cash is being generated.

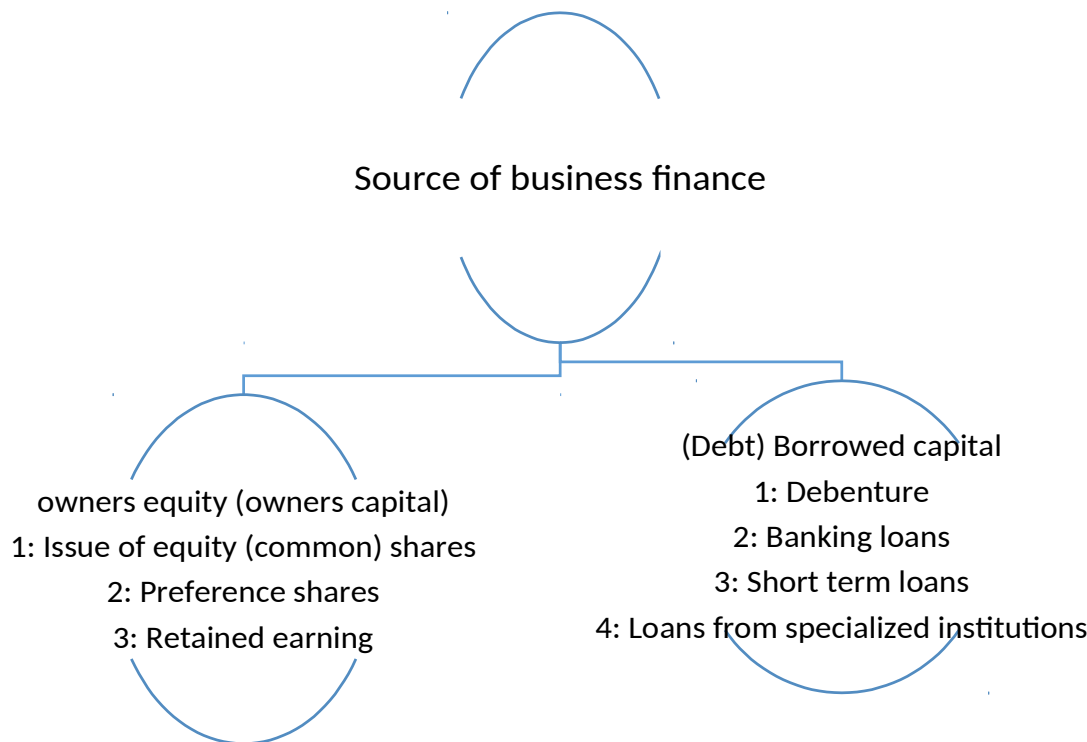
دگهڻي ڪولو تر ڏنگهه بايد نغدي پيسي په اداره ڪي هم موجودي وي ڏکي چي پدي باندي ڪاروبار چليري مطلب داچي دگهڻي ڏخه زيات مهم نغدي پيسي دي دمثال په توگه ڪله چي په قرضو باندي خر ڏلاو وڪڙو او هغه پيسي ڪال پس مونږ ته بيرته راڪوي يا بي نه راڪوي ددي په ارز بندي ڪي ڪمي راڻي اوبل داچي ڪچيري دا پيسي مونږ سره موجودي واي مونږ پري نوره سرمايه گزاري هم ڪوله ڪله چي قرض ور ڪو بايد ڙر بي بيرته تر لاسه ڪڍو.

Principle 4: Market prices reflect information

Investors respond to new information by buying and selling their investments

ڪچيري دڪمپني په اڙه مثبت معلومات **Stock exchange** مارڪيٽ ته ورسيدل پدي سره د **Shares** قيمتونه زياتيري اوڪه برعڪس منفي معلومات په خلڪوڪي خپاره شي پدي سره دڪمپني **Image** خرابيري اود **Shares** په ارز بندي ڪي ڪمي راڻي، مالي مدير بايد دداسي غلط معلوماتو خپر يدلو مخه ونيسي چي ڏوڪ بي بديڪاره نه ڪڍي. **Broker/dealer** هغه اشخاص دي چي چي دمختلفو ڪمپنيو سهمونه اخلي او خرڻوي بي دوي په مارڪيٽ ڪي اوازي خپروي.

Prepared by Asifmobasser (Wasiqullah)

یوه اداره ددوه لارو څخه پیسی لاسته راوړی چی یوته یی **Equity finance** وایی او بل ته یی **Debt finance** وایی.

Owner's capital

کاروبار ته سرمایه راوړل دمالکانولخوا یعنی مالکان خپله په کاروبار کی سرمایه گزاری کوی او کاروبار ته سرمایه راوړل دمالکانولخوا په درې ډوله لاسته راوړل کیږی.

Issue of equity shares (common shares) :1

کله چی کاروبار ته دسرمایی ضرورت شی اومالکان وغواړی چی سرمایه لاسته راوړی نومارکیږی دوی **Shares** وړاندی کوی او ددی لاری سرمایه لاسته راوړی اودخپل کاروبار ضرورت پری رفع کوی.

Advantages of equity shares

A: Permanent sources capital: they are only paid when the company is winded up

دغه سرمایه په کاروبار کی دایمی وی هغه وخت بیرته ورکول کیږی کله چی کمپنی بنده شی. ځکه چی کله دقرض لاری سرمایه لاسته راوړوهغه دیومعلوم وخت لپاره وی اودهغی څخه وروسته واپس کیږی مگر داسرمایه نه واپس کیږی.

B: No payment of periodic interest

کله چی مالی مدیر په قرض باندی سرمایه لاسته راوړی سود پری ورکوی اوهغی پیسی چی دمالکانو څخه لاسته راغلی وی سود پری نه ورکول کیږی.

C: Earning remain with the firm

هغه گڻه څي دمالکانود پيسو څخه لاسته راغلي وي دغه گڻه په کاروبار کي پاتي کيږي مگر کله چي قرض واخيستل شي دهغي گڻه نه پاتي کيږي ځکه چي دقرض دخلاصيدولپاره به سود ورکول کيږي. يعني دکاروبار گڻه دمالکانوسره پاتي کيږي په قرض ورکونوکوباندي نه تقسيميږي.

D: Ability to borrow

کله چي يوه کمپني دمالک په سرمايي باندي خپل کارونه ترسره کوي دپيسودضرورت په وخت کي کولي شي چي په اساني سره قرضه تر لاسه کړي نښت هغه کمپنيوته چي خپل ټول کارونه په قرضوسره ترسره کوي، پدي معني چي دسهم په خرڅولو باندي زمونږدقرض اخيستلوپروسه نه متاثره کيږي.

Disadvantages of equity shares

A: Low preference of investors

پدغه طريقه کي **Shareholders** ته خاصه توجه نه کيږي ځکه کچيري کاروبار گڻه وکړي لومړي به خپل قرضونه خلاصوي، اوبيا **Preference shares** لرونکوته گڻه ورکوي اوپاتي پيسي بيا **Common shares** ته ورکوي. کمپني به **Preference shares** لرونکوته ثابت گڻه ورکوي مگر **Common shares** لرونکوته ثابت گڻه نه ورکول کيږي يعني گڻه يي معلومه نه وي.

B: Higher cost of capital

په **Equity shares** کي دکاروبار دمالک لپاره خطر **Risk** زيات وي نوداچي په کاروبار کي مالک ته زيات خطر **Risk** ورکول کيږي نوپه عين وخت کي به مالک ته **Return** هم زيات ورکول کيږي.

C: Dilution of ownership

ثومره چي په مارکيټ کي نوي **Shares** خرڅيږي نودموجوده مالکانوپه گڻه کي به کموالي راتي ځکه چي په کاروبار کي مالکان يا شريکان زياتيږي.

D: Greater formalities

پدغه طريقه کي د **Shares** دخرڅولوپوه قانوني او اوږده مرحله ده يعني کله چي يوکس غواړي چي **Shares** واخلې نودغه مرحله به طي کوي اوبيا وروسته به دکمپني مالک جوړيږي اوپدي باندي نور مصارف هم راتي لکه **Flotation cost**.

.Flotation cost is a cost or commission of brokers

2: Preference shares

دا هغه مالکان دي چي دوي ته کمپني يوه خاصه فيصدي گڻه يا **Dividend** ورکوي نظر نورومالکانوته دوي ته زيات ارزښت ورکول کيږي.

۱: **Dividends** هرکال به دنورو مالکانوڅخه مخکي ورکول کيږي.

Liquidation ۲: کله چي کاروبار ختميږي دختميدوڅخه وروسته چي کوم **Assets** دکاروبار خرڅيږي لومړي به سرمايه **Preference** ته ورکول کيږي، وروسته پاتي پيسي يا سرمايه دنورو مالکانوترمنځ تقسيميږي. د **Assets** دخرڅولوڅخه چي کومي پيسي لاسته راتي هغي ته **Proceed** ويل کيږي.

Preference shares are two types

A: Cumulative preference share

کچیری کاروبار تاون وکڙی اودغه مالک ته گڻه ورنکڙی اوپه آينده کال کی کاروبار گڻه وکڙی نود تير کال گڻه به هم مالک ته ورکول کڙی.

B: Non-cumulative preference share

کچیری کاروبار تاون وکڙی اودغه مالک ته گڻه ورنکڙی اوپه آينده کال کی کاروبار گڻه وکڙی نوددغه کال گڻه به ورکوی اوپه کوم کال کی چي گڻه نه وی شوی دهغي کال گڻه نه ورکول کڙی.

Advantages

1: **Dividends do not have to be paid in a year which the profits are poor**

په کوم کال کی چي کاروبار گڻه نه وی کڙی **Dividend** نه ورکول کڙی.

2: **do not dilute the ownership of shareholder**

ٿومره چي مارکيٽ ته **Preference shares** وڻاندي کڙی نوپه موجوده مالکانوباندي هيڻ اثر نه غور ٿوی ڏکھ چي **Voting rights** نلری اوڻاڻی دمالکانوپه زياتيدوباندي د موجوده مالکانوپه گڻه باندي اثر کوی.

3: **Don't effect the ability to borrow**

کچیری کاروبار باندي دپخواڻخه قرضی ڀیری وی نوقرض په مشكله سره اخیستلی شي اوکچیری په کاروبار باندي قرض کم وی نوپه اسانئ سره کولی شي چي قرضه تر لاسه کڙی یعنی دقرض اخیستلو طاقت به یی زیات وی، مارکيٽ ته د **Preference shares** وڻاندي کولوسره دقرض اخیستلو په طاقت باندي څه اثر نه غور ٿول کڙی.

Disadvantages

1: **Dividend payment is not tax deductible**

کله چي په قرضوباندي **Interest** ورکوو داد ادارئ لپاره تاون دی او گڻه یی داده چي دغه **Interest** نه Tax دپسوڻخه منفي کوو او بیا دباقي پيسوڻخه ټيکس ورکوو، اوکچیری کاروبار قرض نه وی اخیستی نولومڙی به دگڻی څخه دولت ته ټيکس ورکوی او وروسته به مالکانوته **Dividend** ورکوی. د **Net income before tax** به اول **Tax expense** منفي کوو کوم **Amount** چي پاتي کڙی په هغي باندي به دولت ته ټيکس، مالیه ورکوو چي هغه ته **Net income after tax** ویل کڙی اوددی څخه به وروسته مالکانوته **Dividend** ورکوو.

2: **Higher compensation to the investors**

دقرض په نسبت باندي **Preference shareholder** ته زیاته گڻه ورکول کڙی ڏکھ چي د **Preference share** تاون پکی زیات وی اوپه قرض کی خطر، Risk نه وی یعنی که دوه **Options** ولرو یوقرض واخلو او بل **Preference share** نوپه **Preference share** باندي به گڻه زیاته وی که په **Debt** باندي **8%** گڻه ورکوی په **Preference share** باندي به **10%** گڻه ورکوی.

3: Ploughing back of profit (Retained earnings)

کله چی یو **Shareholder** په یوه کمپنی کی سرمایه گزاری کوی نو کمپنی چی کله گټه وکړی یوه اندازه گټه خپلومالکانوته ورکوی اویوه اندازه گټه په کاروبار کی پرېږدی، کومی پیسی چی په کاروبار کی پرېښودل کیږی هغی ته **Retained earning** ویل کیږی. دمثال په ډول.

مالی مدیر چی د کمپنی د گټی څخه یوه اندازه فیصدی گټه په کاروبار کی پرېږدی دی ته په **Finance** کی **Dividend policy** ویل کیږی. اودغه **Retained earning** د کمپنی لپاره **Reserve** دی چی د ضرورت په وخت کی تری استفاده کوی یعنی دغه بودیجه په کاروبار کی د دوهم ځل لپاره سرمایه گزاری کوی ځکه پدی **Funds** باندی د کمپنی هیڅ مصرف نه راځی یعنی **Free of cost** وی مگر **Opportunity cost** لری.

Advantages

- 1: No collateral needed to lend money to the business :
- 2: There are no documents required :

Disadvantages

1: Dissatisfaction among shareholders: When the company retained some of the profit, there is a chance that the shareholders might dissatisfied by not issuing dividend or cutting dividend.

Borrowed capital (Debt financing)

اداری ته د سرمایی لاسته راوړلو دوهمه منبع کومه چی د سود په بنیاد باندی لاسته راوړل کیږی یعنی **Interest based** وی چی یوته یی **Tradable** اوبل ته یی **Non-Tradable** وایی. په لاندی ډول دی.

1: Debenture (Tradable)

- Corporate bonds
- Government bonds
- Municipal bonds

.These are debt instruments used by firm/company to raise funds

هغه قرض پاڼوته ویل کیږی چی دیوی اداری یا کمپنی لخوا په بازار کی خرڅیږی ترڅو سرمایه پری لاسته راوړی پدی قرض پاڼوباندی کمپنی ثابت سود ورکوی. دی ته **Bonds** هم وایی.

2: Bank loans (Non-Tradable)

Banking loans: Credit loans taken by short term, long term/ a firm from a bank or any other financial institution.

هغه قرضی ته وایی چی دیوی اداری یا کمپنی لخوا د بانک یا نورو مالی ادارو څخه اخیستل کیږی د لنډی او اوږدی مودی لپاره.

Advantages of debt financing

- 1: **Tax advantage** یوه گټه یی داده چی ټیکس پکی یوځل ورکول کیږی.
- 2: **Large amount can be borrowed** په زیات مقدار سره قرضه اخیستلی شی.

Disadvantages

Payment of interest :1

ڪله چي ڪمپني قرض واخلی دبانڪ ڏخه ڪاروبار گهڻه وڪري اوڪه يی ونه ڪري دوی به بانڪ ته **Interest** سود ورکوی۔

Creditors can sue the business/firm :2

ڪچيرته ڪمپني ناکام شي او قرض ورکونڪوته سود ورنه ڪري هغوی کولی شي چي محڪمه کی پری عريضه وڪري اوخپل گهڻه تری واخلی.

Collaterals/ security guarantees :3

ڪله چي ڪمپني دبانڪ ڏخه قرضه اخلی دقرض اخيستلويه صورت کی به دبانڪ سره ثابتہ شتمني په ضمانت کی ايڏيودل ڪيري او دقرض نه واپس کولويه صورت کی بانڪ کولی شي چي شتمني خرڻه ڪري ترڏو خپل قرضه ترلاسه ڪري.

The amount borrowed has to be repaid at agreed date :4

دبانڪ ڏخه اخيستل شوی قرضه به په تعين شوی کال کی بيرته ورکوی.

Interest charged :5

ڪله چي ڪمپني دبانڪ ڏخه قرضه واخلی دقرض ترلاسه کولوسره سم په ڪمپني باندي سود حسابيري.

Short term loan

These are the loans which maturity period less than one year or equal to one year

لنڊ مهاله قرضه: هغه قرضي ته وایی دکومي موده چي ديوکال ڏخه ڪمه وی یا تريوکال پوري وی، دری مياشتي، شپڙ مياشتي او يوکال کيدای شي.

Types of short term loans

Overdraft :1

It is a facility given by the banks to companies to withdraw money more than balance available in their accounts.

ددي قرض لپاره ضروري ده چي مونڊويه بانڪ کی حساب ولرو ڪچيرته يوکس په بانڪ کی **10000** روپي ولری او داکس دبانڪ لپاره يو با اعتمادہ کس وی نوکولي شي چي دبانڪ ڏخه **10000** روپو پرڏای **11000** روپي وباسی. دی **1000** روپوته چي دبانڪ ڏخه يی اضافہ ويستلی **Overdraft** وایی او ددي اضافہ روپو به بانڪ ته سود ورکوی.

Cash credit :2

A type of short term loan provided by bank to companies to fulfill their working capital requirements.

دنگدو قرض: دی ته ويل ڪيري چي يو چاته بانڪ پيسي دنگدو په شکل ورکري. ددي لپاره دا ضروري نه ده چي په بانڪ کی حساب ولری خو ددي په ضمانت کی به بانڪ ته يوڻه په ضمانت کی ورکوی۔

Advances against bills :3

It is a short term loan provided by banks to an exporter or seller

بانک دلدی مودی لپاره قرضه ورکوی صادرونکی ته یا خرڅونکی ته د بیل په مقابل کی.

Short term loans against securities :4

کله چی یوه کمپنی لندی مهالی قرضی ته ضرورت پیداکی نو دبانک سره خپل **Bonds, shares** ضمانت کی یدی.

Source of Islamic financing

Modarabah :1

It is a type of partnership in which one person provides capital or funds to the business while the other person perform management services. The person who provide capital is called rubul mal while the partner provide services is called modarib.

مضاربه د عربی لفظ مضرب نه اخیستل شوی چی مفهوم یی مدیردی یا منیجر. دمضاربه په کاروبار کی به یوه ډله کاروبارته پیسی راوړی چی ورته (رب المال) وایی اوبله ډله به خپل مهارتونه استعمالوی چی ورته (مضاربه) وایی.

Mosharika :2

It is a type of partnership in which two or more partners combined their capital to start a business where the profit share according pre agreed ratio while losses are shared according to the ratio of investment.

مشارکه د عربی لفظ نه اخیستل شوی دی چی مطلب یی شراکت دی. دمشارکه په کاروبار کی مشتری اوبانک په کاروبار کی شریکیږی او همدارنگه دکاروبار په گټه اوتوان کی هم دواړه شریک دی.

Participation term certificate (PTC)

It is a certificate which represents a part of ownership of interest in firm

کله چی کمپنی ته دسرمایی ضرورت شی نو کولی شی چی په مارکیټ کی خپل **PTC** خرڅ کیږی او دهغی څخه سرمایه لاسته راوړی. او ټوک چی دغه **PTC** اخلی هغه دکاروبار په گټه اوتوان کی شریکیږی، که کاروبار گټه کوی نو گټه به ورکول کیږی او که تان کوی تان به ورکول کیږی.

Types of PTC

Short term PTC purpose was to fulfill working capital requirement of a business :1

دخپل روزمره کارونو د مشکلاتو درفع کولو لپاره لنډمهاله PTC خرڅول.

Long term PTC, to finance long term assets. Example building, Machinery :2

داوډمهاله کارونو یا ضرورتونو درفع کولو لپاره.

Other source of finance

Government grants :1

In a word of financial assistance in the form of money by government to an eligible firm which no expectation that funds will be paid back, purpose is to encourage employment opportunity, to help education sector, to promote agriculture sector.

دایوډول مالیہ ده چی ددولت لخوا یوی کمپنی ته ورکول کیږی اوددی طمعہ تری نه لری چی بیرته به بی راکړی، دولت بی ددی په خاطر ورکوی ترڅو په هیواد کی پرمختگی رامنځته شی اودټولنی خلکو ته گټه ورسیري۔ دامالیہ هغه وخت ددولت لخوا ورکول کیږی کله چی یوه نوی کمپنی رامنځته کیږی اوهمدارنگه په هیواد کی بی کاری زیاته وی ترڅو خلکو ته دکارزمینه برابرہ شی.

Sales of fixed assets :2

Sometime a firm can generate money/funds by selling a firm's assets which is not as able

دثابته شتمنی خرڅول: بعضی وخت چی کله یوه کمپنی پیسوته ضرورت پیداکړی اودپیسودپیدا کولولپاره نوری لاری ورسره نه وی نوکولی شی چی خپله ثابته شتمنی خرڅه کړی ترڅو خپل ضرورت پری رفعه کړی دمثال په ډول ځمکه خرڅول، موټرخرڅول، فرنیچرخرڅول اوداسی نور.

Leasing :3

Leasing is a contract between the leasing company, the lessor, and the customer (the lessee) the leasing company buys and owns the asset that the lessee requires

اجاره یوه قرارداد دی داجاره ورکونکی او اجاره اخیستونکی ترمنځ اجاره ورکونکی ته **Lessor** وایي او اجاره اخیستونکی ته **Lessee** وایي. اجاره ورکونکی کمپنی یوه شتمنی یا یومشین اخلی او اجاره اخیستونکی ته بی په اجاره ورکوی کوم ته چی اجاره اخیستونکی ایتباری. همدارنگه اجاره اخیستونکی دغه شتمنی په اجاره اخلی دیومشخص وخت لپاره اوداستعمالولوپه بدل کی بی اجاره ورکونکی ته کرایه یا اجاره ورکوی.

Types of leasing

Operating lease

Operating leases are rental agreements between the lessor and lessee whereby

Operating lease نه مراد یوکرایی قرارداد دی داجاره ورکونکی او اجاره اخیستونکی ترمنځ چی اجاره ورکونکی دشیانو عرضه کوی اجاره اخیستونکی ته.

A lease where an asset is leased for period less than its useful economic life all the rights and responsibilities are with the owner/lessor

The asset is retained at end of the leased period to the owner.

For example lease of airplane total = 30 years

Lease of machinery leased for 6 years

Finance lease :2

A finance lease is a way of providing finance in which a leasing company "lessor" purchase the asset for user' 'lessee" and rent it to them for specific time period

Lessee bears all the officiated violated risk

At the end ownership transfer to lessee for example house finance through bank

Difference between finance and operating lease

Operating lease	Finance lease
<p>The ownership of the asset remained with the lessor :1</p> <p>the risk remains with the lessor :2</p> <p>lessor is leasing a company itself :3</p> <p>lease time is less than its economic useful life :4</p>	<p>There is an option to transfer the ownership at the end of lease period :1</p> <p>.lessee bear all the valeted risk :2</p> <p>Lessor is most of the times a financial institution :3</p> <p>Generally lease time is equal to the life of asset :4</p>

Tax advantages :1

Leasing payments of rent are considered as operating expense that's why there is no tax payment on leasing rent.

Depreciation expense did not charge :2

Lower capital expenditure :3

It's a better option for newly established businesses it means lower initial cost

Sales and lease back :4

A lease back is the contract where the asset is sold to the seller and take it back on lease from that party.

Lease back یو قرارداد دی کله چی یوه کمپنی خپله شتمنی په اخیستونکی خرته کړی بیرته یی تری په اجاره اخلی.

Reasons of lease back

.To generate income and invest in more profitable projects :1

عایدلاسته راوړل او هغه په نورو گټورو پروژوکی سرمایه گزارۍ کول.

To make payment to creditors :2

قرض ورکونکو ته دپیسو اداینه کول یعنی کریډیټرز ته پیسی ورکول.

They still need that assets that's why lease back it :3

کومه شتمنی چی دوی خرڅه کړی وی هغه بیرته په اجاره اخلی ځکه چی دوی هماغی شتمنی ته بیرته ضرورت لری ځکه یی په اجاره اخلی.

Factoring :5

It's a financial method in which a business/firm sells its account receivables at a discount to a third party called factor.

Factoring هغی ته وایی کله چی یوه اداره خپل **Account receivable** یعنی خپل قرض دار په تخفیف باندی په یو دریم کړی کس باندی خرڅ کړی. دایو پول دمالی، پیسولاسته راولو طریقہ ده.

Reasons

To fulfill immediate cash needs to pay short term liabilities :1

یو علت یی دادی چی کله کمپنی ته سمدستی دنگذو ضرورت پیداشی ترڅو خپل لنډمهاله قرضونه پری خلاص کړی نو ددی لپاره خپل **Accounts receivables** خرڅوی.

Financial markets

Financial market is a place where financial securities are traded such as bonds, debentures and shares. Or financial market is a market in which buying and selling of financial securities take place.

مالی مارکیټ: هغه ځای ته وایی چیرته چی مالی سهمونه او قرض پایی خرڅیږی یا هغه ځای کوم کی چی سهمونه او قرض پایی اخیستل او خرڅول صورت نیسی.

Functions of financial market

Link for investors or borrowers :1

.Financial market is a place where investors and borrowers meet.it is just like a bridge

دمالی مارکیټ اوله دنده داده چی دادقرض ورکونکو او قرض اخیستونکو ترمنځ ارتباط قایموی چی دقرض ورکونکی سره په کافی اندازه یا اضافه بودیجه موجوده وی اودغه بودیجه دمالی مارکیټ دلاری قرض اخیستونکی ته ورکوی.

It contributes to economic growth :2

Financial market mobilize the extra funds of investors due to which business grows in a country.it also create employment opportunities.

مالی مارکیټ دسرمایه گزاری کوونکی بودیجه په حرکت راولی پدی معنی چی سرمایہ گزاری کوونکی خپله بودیجه دمالی مارکیټ له لاری په یوتجارت کی سرمایہ گزاری کوی چی پدی سره په تجارت کی پرمختگ رامنځته کړی او همدارنگه په هیوادکی خلکو ته دکارزمینه برابرپری.

Stability in financial assets prices :3

Financial market provides stability to the financial assets of a company. It reduces the variation in prices of shares. Example NYSE= per day variation in share prices

دمالی مارکیټ یوه دنده داده چی د **Shares** په قیمتونوکی زیاتوالی اویاهم کموالی نه راځی پدی معنی چی پایدار یا استوار وی او کچیری تغیر هم پکی راځی هغه په پیری کمی اندازی سره.

Financial market provides liquidity to financial assets :4

Liquidity=how quickly an assets can be converted into cash on fair price

دمالی مارکیټ بله گټه داده کله چی دکمپنی بودیجی ته ضرورت شی نوکمپنی کولی شی چی خپل **Shares, bonds** مارکیټ ته پوسی او هلته یی خرڅ کړی چی ددی پواسطه سرمایه لاسته راوړلی شی.

Helps to raise long term funds :5

A firm can sell equity or debt instruments to raise long term funds without financial market it was difficult to raise these funds

دمالی مارکیټ بله دنده داده چی یوه کمپنی کولی شی چی داوډمهاله سرمایه گزاری لپاره په زیاته اندازه بودیجه لاسته راوړی چی داپه مارکیټ کی د **Shares, Bonds** دخرڅولوپه نتیجه کی لاسته راځی. بغیردمالی مارکیټ څخه کمپنی نشی کولی چی خپل قرض پاڼی اوسهمونه بل چیرته خرڅ کړی.

Types of financial market

Capital market :1

It's a financial market where long term financial securities are traded such as bonds, shares

هغی مارکیټ ته وایی چیرته چی بونډز اوسهمونه داوډی مودی لپاره خرڅیږی.

Features of capital market

- ❖ Securities are long term وی لپاره وی سیکورټی داوډی مودی لپاره وی
- ❖ Risk is more وی زیات وی خطرپکی
- ❖ Return is also more وی پکی زیاته وی همداراز گټه هم پکی زیاته وی

Capital market can be in two types

- I. **Bond market**= it's a type of capital market where buying and selling of government and corporate bonds takes place.

داهغی مارکیټ ته وایی چیرته چی دکمپنی اوددولت سهمونه، بونډز، قرض پاڼی خرڅیږی.

- II. **Equity market**= it's a type of capital market where shares of different companies are traded for example New York stock exchange.

داهغه ډول دسرمایه گزاری مارکیټ دی چیرته چی دمختلفو کمپنیوسهمونه خرڅیږی.

2: Money market

It's a financial market where short term financial securities are traded.

Most of the times these are debt securities. For example certificate of deposits, commercial paper treasury bills. Treasury bills are short term fully guaranteed and very liquid, money market security issued by government on discount.

دایوډول مالی مارکیټ دی چیرته چی قرض پاڼی دلنډی مودی لپاره خرټیږی، زیاتره وخت دغه قرض پاڼی **Debts** وی. د **Money market** او **Capital market** ترمنځ فرق دادی چی کاپیټل مارکیټ د اوږدی مودی لپاره وی او منی مارکیټ دلنډی مودی لپاره.

Features of money market

- Short term securities موده یی لنډه وی
- High liquid ډیرزر نغدو ته تبدیلیږی
- Low risk خطرپکی کم وی
- Low return گټه یی هم کمه وی

3: Primary market

It's a financial market where new securities are sold for the first time. It's also called new issue market. Here the seller is corporation/government itself.

داهغه مالی مارکیټ دی چیرته چی نوی سهمونه دلومړی ځل لپاره خرټیږی چی دی ته **New issue market** هم وایی. پدی کی کمپنی یا دولت پخپله خرټوونکی وی.

*IPO'S initial public offering: Here the securities are offered to the public for the first time by a newly established firm.

IPO داهغه کمپنی ته ویل کیږی چی نوی وی اولومړی ځل لپاره نوی سهمونه مارکیټ ته وړاندی کړی. نوی سهمونه دلومړی ځل لپاره عواموته وړاندی کیږی دنوی کمپنی لخوا.

*Season new issue: it's an issue of additional shares by a company which shares already traded in stock exchange.

Season new issue کی اضافی سهمونه وړاندی کیږی دیوی کمپنی لخوا کوم چی دمخکی څخه په **Stock exchange** کی خرټ شوی وی.

These securities are sold out through investment banks, investment banks are financial intermediaries who are experts in selling of new securities. These investment banks are also called underwriters or underwriting firms, they purchase new shares on discount or they charge commission.

دغه قرض پاڼی دسرمایه گزار کی کونکوبانکونوپواسطه خرټول کیږی: سرمایه گزار کی کونکی بانکونه هغه منځگړی شخص ته وایی کوم چی مهارت لری دنوی قرض پاڼوپه خرټولوکی. هغوی نوی سهمونه په تخفیف یا په کمیشن باندی خرټوی.

4: Secondary market

It's a financial market where existing financial securities are traded. for example New York stock exchange (otc: over the counter market)

داهغه مالی مارکیټ ته وایی چیرته چی موجوده قرض پاڼی یاسهمونه خرټیږی.

A: Stock exchange

It's a centralized and regulated financial market where financial securities are traded. these securities must be registered with security exchange commission (SEC).

Stcok exchange یومرکزی او منظم مالی مارکیټ دی چیرته چی سهمونه او قرض پایی اخیستل اوخر ټول کیږی، دغه قرض پایی اوسهمونه باید د **SEC** کمیټی سره ثبت، راجسترویی. کله چی یو ټوک دلته سهمونه واخلی بل ځای کی یی نشی خر ټولی ځکه چی دا د **SEC** سره ثبت وی.

B: Over the counter market (OTC)

It's a type of secondary market which is decentralized and not regulated under security and exchange commission.

OTC د **Secondary market** یوه برخه ده کوم چی گیری مرکزی اوبی قاعدی وی او همدارنگه د **SEC** کمیټی سره راجسترنه وی پدی مارکیټ کی هر ځای کی غورفی لږیدلی وی هر ټوک کولی شی چی سهمونه واخلی او خر ټی کیږی.

Financial statement

These are financial reports prepared by the management of a company to present the financial position and financial performance of a company at a given period of time/point of time. These statements are prepared to give users outside of the company, like investors and creditors, more information about the company's financial positions.

دا هغه مالی راپورونوته وایی کوم چی دیوی کمپنی داداری لخوا جوړیږی تر ټوچی دکمپنی مالی حالت اومالی کارکردگی معلومه کیږی په یومعین وخت کی. دغه راپورونه ددی لپاره جوړیږی چی داداری څخه بهر خلکوته دکمپنی د مالی حالت په اړه معلومات ورکړی. لکه سرمایه گزاری کوونکوته معلومات ورکول، قرض ورکوونکوته معلومات ورکول.

Types of financial statements

- Balance sheet
- Income statement
- Cash flow statement
- Statement of retained earning

1: Balance sheet

Balance sheet show us the financial position of a company at specific date or a point of time.

A balance sheet is a statement which consists of assets, liabilities and owner equity at a given point of time.

The [balance sheet](#) a summary of the company position on one day at a certain point in time. The balance sheet lists the assets, liabilities, and owners' equity on one specific date. In a sense, the balance sheet is a picture of the company on that date.

بیلائنس شیٹ مندرجہ دیوی اداری مالی حالت بنیابی چی پہ کوم حالت کی راوان دی دغہ راپور پہ یوتعین شوی وخت کی بنودل کیچی پہ یوتعین شوی وخت کی اوپہ دوہ چولہ دی.

A: Report form

- ❖ Current asset
- ❖ Fixed asset
- ❖ Current liabilities
- ❖ Long term liabilities
- ❖ Other equity

دریپور بنیابی شکل: دغہ بیلائنس شیٹ جاری شتمنی، ثابتہ شتمنی، جاری قرضونہ، اوپدمہالہ قرضونہ اوہمدارنگہ نورسہمونہ بنیابی.

B: Double Colum balance sheet

دوہ کالمہ بیلائنس شیٹ دیوی کمپنی شتمنی **Assets** اوقرضونہ **Liabilities** بنیابی یا لیکل کیچی پکی.

Balance Sheet			
<i>As of December 31, 2016 (000s)</i>			
Assets		Liabilities	
Cash	481	Accounts Payable	625
Marketable Securities	1,346	Current Portion L-T Debt	1,021
Accounts Receivable	1,677	Taxes Payable	36
Inventory	2,936	Accrued Expenses	157
Prepaid Expenses	172	Total Current Liabilities	1,839
Other Current Assets	58	Long-term Debt	2,332
Total Current Assets	6,670	Total Liabilities	4,171
Gross Value of Property, Plant & Equipment	2,019	Owner's Equity	
Accumulated Depreciation	(664)	Common Stock and Paid-in Cap	194
Net Property, Plant, Equipment	1,355	Retained Earnings	4,009
Note Receivable	349	Total Shareholders' Equity	4,203
Total Assets	8,374	Total Liabilities and Equity	8,374

Income statement :2

The [income statement](#) shows the revenue and expenses of the company over a period of time. Most companies issue annual income statement, but quarterly and semi-annual income statements are also common. Users can analyse the income statement to see if companies are operating efficiently and producing enough profit to fund their current operations and growth.

Income statement دیوی کمپنی عواید او مصارف پہ یوتعین شوی وخت کی بنیابی زیاترہ کمپنی خپل مالی راپورونہ دمالی کال پہ اخرہ کی بنیابی مگر پہ کال کی ڈلور ڈلہ اوپہ کال دوہ ڈلہ ہم عام دی.

Income statement

ABC Company			
Income Statement			
For Year Ended 2010			
Sales revenue			\$100,000
Cost of goods sold			\$60,000
Gross margin			\$40,000
Selling, general, and admin expenses			\$10,000
Operating earnings			\$30,000
Interest expense			\$5,000
Earnings before income tax			\$25,000
Income tax expense			\$10,000
Net income			\$15,000

Statement of Retained Earnings

A statement of retained earnings is a financial statement outlining the changes in [retained earnings](#) for a specified period. It reconciles the beginning and ending retained earnings for the period, using information such as [net income](#) from the other statements. Beginning retained earnings + net income - Dividends = ending retained earnings

Statement of retained earning یومالی راپور دی، کله چی کمپنی گتہ وکری یوہ اندازہ پیسی له جان سره ساتی اوباقی پیسی په مالکانو ویشی. یا هغه مالی محاسبه ده په کوم کی چی یوہ کمپنی ددی پریکړه نیسی چی ایا دغه گتہ دیوکال په جریان کی زیاتیری اویا هم کمیری اویا ژومره تغیر پکی رامنځته کیږی.

QUARTZ CORPORATION	
Statement of Retained Earnings	
For the Year Ending December 31, 20X9	
Retained earnings - January 1, 20X9	\$400,000
Plus: Net income	<u>115,000</u>
	\$515,000
Less: Dividends	<u>35,000</u>
Retained earnings - December 31, 20X9	<u>\$480,000</u>

Users Of Financial Statements

1: Internal Users:

Owners and managers are the internal users of financial statements. They required financial statements to make important business decisions. Similarly employees also needs these reports to make decisions about their future. To continue work or not. Compensations etc.

داخلی استعمالوونکی: مالکان اومنیجران داخلی استعمالوونکی دی دمالی راپورونو پدی معنی چی هغوی ضرورت لری چی دخیلی کمپنی دمالی راپورونو په اړه پوه شی ترڅو کمپنی لپاره مهم تصمیمونه، پریکړی ونیسی او همدارنگه کارمندان غواړی چی دکمپنی دمالی راپورونو په هکله ځان خبرکړی ترڅو دخپل آینده لپاره تصمیم ونیسی پدی خاطر کچیرته کمپنی دناکامیدولوری ته روانه وی هغوی ځان ته دبلی وظیفی دپیدا کولو کوشش کوی او کچیرته کمپنی دگټی په لور روانه وی نو هغوی دخپل تنخوا په اړه فکر کوی چی زیاته یی کړی.

2: External Users

These can be prospective/potential investors, banks, government and other parties outside the organization. Prospective investors requires financial statement to make a decision to do investment in that firm or not. Banks check whether to grant them loans or not.

Government needs these for tax purposes.

بهرني استعمالوونکی: ددی څخه مطلب سرمایه گزاری کوونکی، بانکونه، دولت اودریم گړی گسان دی هغوی ضرورت لری ترڅو ددی کمپنی دمالی راپورونو په هکله خبرشی پدی معنی کچیرته کمپنی دکامیابیدو په لوری روانه وی نو سرمایه گزاری کوونکی کسان پدی کمپنی کی نوره سرمایه گزاری هم کوی اودولت دخپل ټیکسونو، مالیی په اړه فکر کوی، همدارنگه بانک هم غواړی چی دمالی راپورونو په اړه معلومات تر لاسه کړی ترڅو کمپنی ته قرضه ورکړی او که نه بیرعکس کچیرته کمپنی دناکامیدو په لور روانه وی نو سرمایه گزاری کوونکی کسان پدی کمپنی کی سرمایه گزاری نه کوی اونه ورته بانک قرض ورکوی.

Return گټه

Income received on an investment plus any change in market price. Usually expressed as percentage of the buying market price of the investment

کله چی یوکس یوه شتمنی یا یوسهم واخلي اوسرمايه گزاری پری وکړی کچیرته یی گټه وکړه یا تاوان هغی ته **Return** وایی.

.Return can be gain or loss of a particular security in a specific period, time

Return گټه یا تاوان کیدای شی په یوخاص شتمنی کی په یو مشخص وخت سره.

The return consist of income and the capital gain relative on investment and its usually quoted as in percentage

ڪله چي سهم لرونڪي سرمايه گزاري وڪڙي اودهغي ٿخه چي ڪومه گهڙه لاسهه راڻي اوياءهه چي ديوكال په جريان ڪي د **Asset** په ارزڻيت ڪي زياتوالي راڻي ددي دواڻو مجموعي ته **Return** ويل ڪيري.

For example

- Shares په سهمونوڪي زياتوالي رائل
- Dividends دسرمايه گزاري ٿخه چي ڪومه گهڙه لاسهه راڻي
- Price appreciation په سهمونوڪي زياتوالي، گهڙه منفي هم مثبت ڪيداي شي

Two basic components of return

There are two basic source of return available to an investor. Whenever he purchase financial securities in a financial market.

د **Return** دوه اساسي منبع ديوه سرمايه گزاري ڪوونڪي لپاره موجودي دي ڪله چي هغه په مالي مارڪيٽ ڪي سهمونه، **Securities** اخلي.

Capital gain/loss :1

Capital gain can be defined as. It is the income earned in the shape of appreciation/ increase in value of shares during a specific period/time

ڪله چي يوڪس سهمونه واخلئ اودوخت په تيريدوسره دهغي په ارزڻيت ڪي زياتوالي راڻي هغي ته **Capital gain** واپي اوڪه په ارزڻيت ڪي بي ڪمالي راڻي هغي ته **Capital loss** واپي.

Dividend Yield :2

It is the income receive as dividend by a shareholder in a specific time/period. If the security is bond than its called interest yield. Whenever a company announce dividend at the end of the year it's the income for an investors.

هغه عوايد چي يوسهم لرونڪي بي د **Dividend** ٿخه په يوشخص وخت ڪي تر لاسه ڪوي. ڪه چيرته دغه **Security** قرض پاڙه يعني **Bond** وي بيا دي ته **Interest yield** واپي. ڪله چي يوه ڪمپني دڪال په اخره ڪي گهڙه اعلان ڪري دغه گهڙه دسرمايه گزاري لپاره عوايد دي.

$$\frac{D + P_n - P_o}{P_o} = \text{Total return} = \text{Capital gain} + \text{Yield} \quad \text{Formula: Total return}$$

D= Dividend received in that specific time/period

P_n= Selling price of security

P_o= Purchasing price of security

Example Total return = $\frac{\$6 + (\$106 - \$100)}{\$100} = 0.12 = 12\%$

When it is bond

$$\text{Total return} = \frac{\text{Interest} (P_n - P_o)}{P_o}$$

Risk

It's the variation of returns from those that are expected. It's the possibility that the actual outcomes may be different from the desired/expected outcome. Risk include the possibility of losing some or all of the original investment. It's the uncertainty about the future outcome.

کله چی یوکس په یوه کمپنی کی سرمایه گزارۍ وکړی اودهغی کمپنی سهمونه واخلی کومه توقع چی دسهم دگهی څخه کوی اوپه هغه کی تغیر اشی یعنی یعنی کم شی هغه ته **Risk** ویل کیږی.

Two main categories of Risk

Systematic risk :1

The risk which is uncontrollable/invariable is called systematic. It's outside the organization due to external factors. For example interest rate, inflation rate. Market risk.

- نه کنترول کیږی Uncontrollable
- مخنیوی یی نه کیږی Unavoidable
- دخارجی فکتورونوسره تماس لری Due to external factors
- زیات تغیریکی راتی (ټول مارکیټ) Macro level

هغه خطرته ویل کیږی کوم چی نه کنترولیدونکی وی اوهم یی مخنیوی نه کیږی اودخارجی فکتورونوسره تماس لری دمثال په ډول دسود فیصدی لوړیدل، دقیمتی خطر، اوهمدارنگه دمارکیټ خطر.

Unsystematic risk :2

Unsystematic risk is due to the influence of internal factors of the organization such factors are normally controllable from company point of view. Example fail in production due to machinery, labor strikes, high employee turnover etc

- ❖ Controllable
- ❖ Avoidable
- ❖ Internal factors
- ❖ Micro level

هغه خطرته ویل کیږی کوم چی کنترول کیږی اوهمدارنگه دهغی مخنیوی کیږی اودداخلی فکتورونوسره تماس لری.دمثال په ډول په کمپنی کی دماشین دخرابیدوله امله خطررامنځته کیږی،دکارمندانولخوا مظاهره کول، لانجه کول، اوهمدارنگه کله چی په کمپنی کی کارمندان ژر ژر وظیفه پریدي.

Source of systematic risk

Interest rate risk :1

The variability/difference in the security return resulting from change in interest rate is called interest rate risk. If the interest rate increase it will be costly for a firm to raise funds through loans. Whenever the interest rate increase the price of shares decrease. For example.

مخکی قرض پایی په ۶٪ فیصده وړاندی کیدلی 6% Old bonds issue

New bonds issue 8% interest rate
 Old interest at bank 10% for deposit.
 New interest at bank 14% for deposit.
 So there is negative relationship between interest rate and financial securities.

دسود د نرخ خطر: کله چې یوسهم لرونکی **Shareholder** په یوه کمپنی کې سرمایه گزاری کوي نو د مالک په سرمایه گزاری کې چې دسود نرخ **Interest rate** وچه نقصان رامنځته کیږي دی ته **Interest rate** ویل کیږي. کچیرته دسود نرخ زیاتېږي نو پدې سره کمپنی ته مشکل ده چې قرضه تر لاسه کړي او همدارنګه دسود نرخ په زیاتیدو سره د سهمونو **Shares** ارزښت کمیږي.

Market risk :2

The variability/changes in the return of the financial securities due to fluctuation in the complete financial market. For example sources recession, political problem, natural disasters
 کله چې یوکس سرمایه گزاری وکړي او په ټول مارکیټ کې حالات خرابېږي او په ټول مارکیټ کې چې کوم خطر **Risk** راځي، تغیر **Variation** راځي نو دې ته مارکیټ خطر، **Market risk** ویل کیږي. د مثال په ډول سیاسي حالات خرابېدل، په هیواد کې بهران رامنځته کیدل، او همدارنګه طبیعي آفت منځته راتلل لکه زلزه کیدل، سیلاب راتلل.

Inflation risk :3

Inflation can be define as gradual /continues increase in the price of goods is called inflation. The risk related with gradual increases in the prices of commodities is called inflation risk. Whenever there is inflation in a country it will affect the prices of shares of a firm.

هرکله چې دشیانو په قیمتونو کې په مسلسل ډول زیاتوالی راځي او دخریدار قوت ورسره کمیږي دی ته **Inflation risk** ویل کیږي. همدارنګه کله چې په یوه هیواد کې ګرانی، قیمتې راشي نو دسهمونو په نرخ، ارزښت باندې تاثیر کوي ځکه کله چې دخلکو **Purchasing power** داخیستنی طاقت کم شي نو هغوی قرض پانې یا سهمونه نشي اخیستلی نو پدې صورت کې د **Securities** سهمونو تقاضا په مالی مارکیټ کې کمیږي.

Source of unsystematic risk

1: Business risk   2: Financial or credit risk

1: Business Risk

This risk relates to the variability of the business sales, income etc. which in turn depend on the market conditions or internal condition of the firm.

The business risk is sometimes external to the company due to changes in the **government policies** or strategies of competitors or unforeseen market conditions.

This risk may be internal due to fall in production, labour problems, raw material problems or inadequate supply of electricity etc.

It is the risk about the future inflows of a firm.

دهغي خطرڅخه عبارت دی کله چې د کاروبار په خرڅلاو، گټه کی او همدارنگه په عوایدو کی تغیر راشی. دمارکیټ د حالاتو په وجه د مثال په توگه دولت په قانون، تگ لاروکی تغیر راتلل، دمارکیټ غلطه پیش بینی کول. او یا د کاروبار په داخل کی تغیرات راشی د مثال په تو گه په تولیدکولوکی مشکل منځته راتلل، دکارکونکوسره مشکل پیداکیدل، دخامو موادو مشکل منځته راتلل، دبرق، بریښنا مشکل سره مخامخ کیدل. کچیرته برق ټی راټی دتولیدکولو په پروسه کی خنډ رامنځته کوی.

2: Credit Risk

A credit risk is the risk of default on a debt that may arise from a borrower failing to make required payments. For example a firm gives loan, and at the end of the period the borrower is unable to pay those loans. It can be controlled by applying best credit policies.

دقرض خطر: دغه خطر هغه وخت پیداکیږی کله چې اداره خلکوته قرضونه ورکړی او د وخت په پوره کیدوسره تری دقرض غوښتلو تقاضا وکړی او قرض اخیستونکی پدی ونه توانیږی چې دقرض اداینه وکړی او یا همدارنگه خلکوته قرض ورکړی او هغوی یی وخوری. دغه خطر هغه وخت کنترولیدلی شی ترڅو چې اداره بڼه دقرض ورکولو پالیسی جوړه کړی.

Time value of Money

The value of Dollar today is more than to be received tomorrow. A dollar today is worth more than a dollar to be received in future, because the dollar today can be invested to earn interest to yield more than a dollar in future".

د نن ورځی یو ډالر زیات ارزښت لرونکی دی دهغه ډالر څخه چې صبا ته تر لاسه کیږی ځکه د نن ورځی ډالر باندی چې سرمایه گزاری وشی سودیږی تر لاسه کیږی پدی معنی کچیرته یو ټوک اضافی پیسی له ځان سره ولری باید سرمایه گزاری پری وکړی ځکه په پیسو ساتلوسره پیسه خپل ارزښت له لاسه ورکوی.

Determinants/Factors of Time value of Money:

1: Interest Rate (The higher the interest rate is, the higher the future value of the money will be)

ثومره چې د سود فیصدی زیاته وی په هماغه اندازه به د پیسو **Future value** آینده ارزښت زیات وی.

2: Inflation (The impact that inflation has on the time value of money is that inflation decreases the value of a dollar over time)

بل عوامل د پیسو دارزښت دادی چې په وخت د زمان سره د پیسو په ارزښت کی کموالی راټی

3: Opportunity Cost (It is the growth rate available to a person at a given period of time). It is the alternate use of resources. Invest the money today instead of waiting for next year.

فرصتی مصارف: پیسی سرمایه گزاری گډه ددی پرځای چې راتلونکی کال ته په طمع شی. ددی څخه مطلب دادی چې یوکس ته دیو کاروبار فرصت موجود وی او پدغه کاروبار کی گټه لس فیصده تر لاسه کولی شی او نوموړی کس پدی کاروبار کی سرمایه گزاری نه کوی دغه لس فیصده گټه چې د لاسه ورکوی دی ته **Opportunity cost** وایی. یعنی یوکس ته د پراختیا، ودی فیصدی موجوده وی په یو تعین وخت کی د متبادلو منابعو استعمال.

time value of money

1: Interest

Excess and fixed amount of Money received on the principle amount without taking any risk is called interest. For example a person gives \$ 100 loan to another person, and after 1 year gets \$ 110, so the excess amount i.e., \$ 10 is considered as interest.

سود: داصلی مقدار پیسوزیاتول په ثابتی گټی سره بغیر دکوم خطر اخیستلو څخه دمثال په توگه یوکس بل کس ته ۱۰۰ ډالرو په قرض ورکوی په لس فیصده گټی سره دیوکال لپاره، وروسته دیوکال څخه نوموړی کس په خپلو پیسو باندی لس فیصده گټه تر لاسه کوی چی مجموعه ۱۱۰ ډالرو اولس روپی کیږی.

Types of Interest

1: Simple Interest

Interest paid (earned) only on the original amount, or principal, borrowed (lent)

ساده سود: هغه سوته وایی چی داصلی مقدار پیسوسی یو ټل راځی.

$$\text{Simple Interest Formula} \longrightarrow SI = P_0 (i) (n)$$

- SI: Simple Interest
- P₀: Principle Amount/ Original Amount
- i: Interest Rate per period
- n: Number of time Periods

Simple Interest Example

Assume that you deposit \$1,000 in a saving account earning 7% simple interest for 2 years. What is the simple interest at the end of the 2nd year?

$$\begin{aligned} SI &= P_0 (i) (n) \\ &= \$1,000(.07) (2) = \mathbf{\$140} \end{aligned}$$

Class work 1: Simple Interest

Assume that you deposit \$1,000 in a saving account earning 9% simple interest for 3 years. What is the simple interest at the end of the 3rd year?

Class work 2: Simple Interest

Assume that you deposit \$1,000 in a saving account earning 12% simple interest for 5 years. What is the simple interest at the end of the 5th year?

Simple Interest (Future Value)

Future Value is the value at some future time of a present amount of money, evaluated at a given interest rate.

$$\begin{aligned} FV &= P_0 + SI \\ \text{Or} \\ FV &= P_0 \{ (1 + (i) (n)) \} \end{aligned}$$

Simple Interest (Present Value)

Present Value is the current value of a future amount of money, evaluated at a given interest rate.

$$PV = FV / \{ 1 + (i) (n) \}$$

2: Compound Interest

Interest paid (earned) on any previous interest earned, as well as on the principal borrowed (lent).

مرکب سود: هغه سود ته وايي چې د سود پسي هم سود راځي د مثال په توګه يوکس ۰۰ اسل روپۍ مرکب سود په قرض اخلي ددري کالولپاره په لس فيصده سود سره کله چې اول کال پسي لس فيصده سود راشي نو يو سل اولس به شي ۱۰ ابل کال ته بيا د لسو روپو پسي هم سود راځي.

Compound Interest

- ▶ Future Value of Compound Interest:

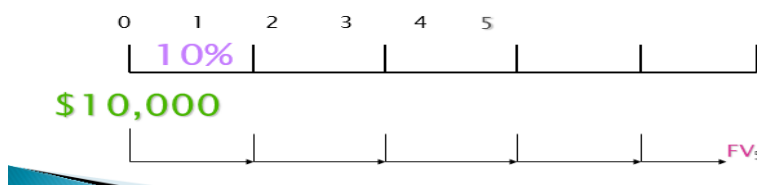
$$\text{Future Value} = P_0 (1+i)^n$$

- ▶ Present Value of Compound Interest:

$$\text{Present Value} = FV / (1+i)^n$$

Future Value Example

Mr. A wants to know how large his deposit of **\$10,000** today for five years, if the compound interest rate is 10%. What will be the future value of his money?

Example Solution

$$FV = P_0 (1+i)^n$$

$$FV = \$10,000 (1+0.10)^5$$

$$= \$16,105.10$$

Present Value Example

Mr. A will receive \$10,000 after 5 years. If the discounting rate is 10%. What is the present value of his receivables?

$$PV = FV / (1+i)^n$$

$$PV = 10000 / (1+0.10)^5$$

$$= 6209.21$$

Cash Flow Stream

- ▶ 1) Uneven Cash flow stream
- ▶ 2) Even Cash flow Stream
- ▶ Uneven Cash flow Stream

It is a series of receipts or payments of unequal amount of money at the end of the every period.

$$\text{Present Value} = CF_1 / (1+i)^1 + CF_2 / (1+i)^2 + CF_3 / (1+i)^3 + \dots + CF_n / (1+i)^n$$

Uneven Cash Flow stream Example

An investor will receive \$ 100 after one year, \$ 200 after 2nd year and \$ 300 after 3rd year. If the discount rate is 10%. Find the present value of his cash flows?

We know that

$$\text{Present Value} = \text{CF}_1/(1+i)^1 + \text{CF}_2/(1+i)^2 + \text{CF}_3/(1+i)^3 \dots\dots \text{CF}_n/(1+i)^n$$

$$\text{PV} = 100/(1+0.10)^1 + 200 / (1+0.10)^2 + 300/(1+0.10)^3$$

$$\text{PV} = 90.90 + 165.29 + 225.39$$

$$\text{PV} = 481.58$$

Cash Flow Stream

- ▶ **Even Cash Flow stream/ Annuity:** A series of payments or receipts of equal amount of money occurring over a specified number of periods.
- ▶ **Ordinary Annuity:** A series of payments or receipts of equal amount of money occurring at the end of every period is called ordinary annuity.
- ▶ Future Value of Ordinary Annuity:

$$\text{FVA} = \text{PMT} \left[\frac{(1+i)^n - 1}{i} \right]$$

FVA = future value of the annuity

PMT = payment per period

i = interest rate

n = number of periods

Future Value of Annuity Example

An investor will receive \$ 1000 at the end of every year for five years. If the interest rate is 10%, then find the future value of this annuity.

$$\text{FVAO} = \text{PMT} \times \{(1+i)^n - 1/i\}$$

$$\text{FVAO} = 1000 \times \{(1+0.10)^5 - 1/0.10\}$$

$$\text{FVAO} = 1000 \times 6.1051 \quad \text{FVAO} = 6105.1$$

Cash Flow Stream (Annuity)

$$PV = PMT \cdot \left[\frac{1 - (1 + i)^{-n}}{i} \right]$$

where

PV = the present value of an ordinary simple annuity

PMT = the size of the periodic payment (rent)

i = the periodic interest rate

n = the number of periodic payments (which for simple annuities is also the number of conversion period)

Present Value of Ordinary Annuity Example

An investor will receive \$ 1000 at the end of every year for 5 years. If the interest rate is 10%, find the present value of this annuity.

$$PVAO = PMT \times \{1 - (1+i)^{-n} / i\}$$

$$PVAO = 1000 \times \{1 - (1+0.10)^{-5} / 0.10\}$$

$$PVAO = 1000 \times 3.79$$

$$PVAO = 3790.79$$

Annuity Due

A series of Payments or receipts of equal amount of money occurring at the start of every period is called annuity due.

Future Value Annuity Due

$$FV \text{ of Annuity Due} = (1 + r) \times P \left[\frac{(1 + r)^n - 1}{r} \right]$$

P = Periodic Payment

r = rate per period

n = number of periods

Future Value Annuity Due Example

Mr A will receive \$ 1000 at the start of every period for five years. If the interest rate is 10% find his future value of annuity.

Here $PMT = \$ 1000$, $i = 10\%$ and $n = 5$ years

$$FVAD = PMT \times \{(1+i)^n - 1 / i\} \times (1+i)$$

$$= 1000 \{(1+0.10)^5 - 1 / 0.10\} (1+0.10)$$

$$= (6105.1) (1.10)$$

$$FVAD = 6715.61$$

Present Value of Annuity Due

$$\begin{aligned}
 \text{Present value of annuity due} &= \text{PMT} \times \left(\frac{1 - (1+r)^{-n}}{r} \right) \times (1+r) \\
 &= \$1,000 \times \left(\frac{1 - (1+0.10)^{-7}}{0.10} \right) \times (1+0.10) \\
 &= \$1,000 \times 4.8684 \times 1.10 \\
 &= \$5,355.26
 \end{aligned}$$

Present Value Annuity Due Example

Mr A will receive \$ 1000 at the start of every period for five years. If the interest rate is 10% find the present value of annuity.

$$\text{PVAD} = \text{PMT} \times \{1 - (1+i)^{-n} / i\} (1+i)$$

$$\text{PVAD} = 1000 \times \{1 - (1+0.10)^{-5} / 0.10\} (1+0.10)$$

$$\text{PVAD} = 3790.79 \times 1.10$$

$$\text{PVAD} = 4169.86$$

Perpetuity

- ▶ An ordinary annuity whose payments or receipts continue forever.
- ▶ Present value perpetuity = PMT/ I
- ▶ For example if \$ 100 is received each year forever and the interest rate is 8%.
- ▶ PV of perpetuity = 100/0.08 = 1250
- ▶ The present value of this perpetuity is \$ 1250.

Short Term Finance and Planning / Working Capital Management

The management of the firm's current assets (namely cash, marketable securities, receivables and inventory) and the financing needed (especially current liabilities) to support current assets is called working capital management.

داداری دجاری شتمنیومدیریت کول، لکه نغدی، ذخیره، A/R، لنډمهاله قرضی اوداسی نور.

Short term investment

Current assets	Current liabilities
Cash and cash equivalents	Notes payable
Inventory, stock	Account payable
Prepaid expenses	Bank overdrafts
	Accrual expenses

Types of current assets

1: Permanent current assets

دایمی جاری شتمنی: هغه شتمنیوته وایی چی دیواداری په **Balance sheet** باندی همیشه موجود وی دیوخاص اندازی پوری اوڅه تغیرات پکی نه راځی.

Temporary current asset :2

موقتي جاري شتمني: هغه جاري شتمنيوتنه وايي چي ديوفصل **Season** په وجه پکي زياتوالي راتي
دمثال په توگه دپکي کمپني پکي توليدوي کله چي اولي شي هغي زيات پکي توليدوي ځکه چي په اولي
کي يي **Season** دي.

Approaches to finance current asset/working capital

Conservative approach :1

Finance permanent current assets from long term source of finance. Finance temporary current assets from long term and short term sources of finance.

Aggressive approach :2

Finance temporary current assets from short term source of finance. Finance permanent current assets from short term and long term sources of finance.

Matching maturity approach :3

Finance temporary current assets from short term source of finance. Finance permanent current assets from long term sources of finance.

Concepts of Working Capital

There are two concepts of working capital

1: Gross Working Capital:

Gross working capital means the firm investments in current assets. Current assets are those which have life less than one year.

ددې څخه مطلب دادې کله چي اداره په جاري شتمنيو کي سرمايه گزاري وکړي اودغه جاري شتمني
ديوکال څخه کم وخت لپاره په اداره کي موجود وي.

2: Net Working Capital:

Net working capital deals with current assets and current liabilities. Net working capital means the difference between current assets and current liabilities.

کله چي دجاري شتمنيو څخه قرضه منفي کړو. نورپري زه خپله هم نه پوهيږم. الله دي زمونږ زاپه ايمان ته
خيرکړي.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**